

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

**Fokbegeleidingsplan
kortsnuitige
stamboomhonden**

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting.....	3
2.	Inleiding.....	6
3.	Kader.....	7
3.1	Verantwoordelijkheid.....	7
3.2	Bevoegdheid.....	8
4	Positie georganiseerde kynologie.....	9
4.1	Marktomvang.....	9
4.2	Communicerende vaten.....	9
5	Maatwerk voor het fokken van kortsnuitige rassen vanuit de Raad van Beheer.....	10
5.1	Uitzondering voor CFR < 0.3.....	10
5.2	Aanvullende maatregelen.....	11
5.3	Inschrijving stamboek.....	11
5.4	CFR bepalend voor aanvullende onderzoeken.....	12
6	Maatregelen waaraan elke hond moet voldoen.....	14
6.1	Natuurlijke dekking en geboorte.....	16
6.2	Controle middels convenanten.....	16
6.3	Import.....	16
6.4	Tentoonstellingen.....	16
7	Gedragsverandering.....	17
8	Risico's.....	18
8.1	Ongelijkheid.....	18
9	Randvoorwaarden.....	18
10	Tot slot.....	19
	Bijlage 1 (inschrijvingen stamboek).....	21
	Bijlage 2 (voorbeelden van kortsnuiten uit rapport versus praktijk).....	22

1. Samenvatting

In maart 2019 is het rapport 'FOKKEN MET KORTSNUITIGE HONDEN' gepubliceerd met daarin handhavingscriteria voor het fokken van kortsnuitige honden.

De Raad van Beheer steunt de wens van de Minister om strengere regels te stellen aan het fokken van kortsnuitige honden. De Raad van Beheer heeft een controlerende rol in het fokken van kortsnuitige honden en neemt haar verantwoordelijkheid, zoals verwoord in FairFok, door het stellen van aanvullende eisen aan het aanvragen van stambomen.

Fokkers zullen bij de aanvraag duidelijk moeten aantonen dat de voor het fokken gebruikte ouderdieren vrij zijn van problemen gerelateerd aan het uiterlijk, om zo te garanderen dat alleen gezonde honden worden ingezet. Verder zullen raskruisingen en het aankeuren van honden als instrumenten worden ingezet om structureel de lengte van de snuit in deze rassen te vergroten.

De kern van het rapport is de introductie van een aantal criteria die normoverschrijdend worden geacht. Deze criteria beschrijven overdreven kenmerken die binnen de rassen niet gewenst zijn en de Raad van Beheer zal deze criteria hanteren bij de controle van de ouderdieren bij inzet voor het fokken.

Bijna alle criteria uit het rapport kunnen wij onderschrijven. De Raad van Beheer kan zich alleen niet vinden in de Cranio Faciale Ratio (CFR) als fok uitsluitend criterium. Deze maatregel zou het fokken van bepaalde rassen onmogelijk maken terwijl de CFR als fok uitsluitend criterium door diverse wetenschappers ter discussie wordt gesteld. Bovendien praten we hier over rassen die decennialang een plek in de Nederlandse samenleving kennen en erg gewaardeerd worden vanwege hun karakter en uiterlijk. De Raad van Beheer ziet de CFR als risico factor, daarmee is duidelijk welke rassen een risico lopen, maar ziet de CFR niet als maat voor de ernst van de aandoening. Wetenschappelijk onderzoek toont dit ook aan.

De Raad van Beheer wil een uitzondering voor de gereguleerde stamboomfokkerij zodat deze rassen in een gezonde vorm, en met een langere neus, in Nederland gefokt kunnen blijven worden. Dit is met name van belang voor de inzet van honden bij outcross waarbij er terug gefokt moet kunnen worden op honden van het betreffende ras. Deze honden moeten dan wel voldoen aan aanvullende eisen:

- Conditietest: goede conditie, geen abnormale ademgeluiden en goede temperatuurregulatie. De test moet worden uitgevoerd voordat de hond wordt ingezet voor het fokken en herhaald wanneer de hond na het derde levensjaar nog ingezet gaat worden.
- ECVO oogonderzoek: geen oogaandoeningen gerelateerd aan brachycephalie.
- Dierenartskeuring: algemeen onderzoek op fokgeschiktheid, geen obesitas, geen uitpuilende ogen, geen hinderlijke neusrimpel, geen dichte neusgaten en beoordeling van de relatieve snuitlengte, halsomtrek en borstomvang.

Hierbij gaan we op veel punten verder dan in het bovenvermelde rapport 'fokken met kortsnuitige honden'.

Internationaal is er veel aandacht voor de problemen die voorkomen bij de kortsnuitige rassen. De Raad van Beheer heeft zich in diverse internationale gremia uitgesproken over de problemen. Zo is er een sterk pleidooi gehouden tijdens de internationale FCI keurmeestersbijeenkomst over het niet laten winnen van titels door Franse Bulldoggen met te nauwe neusgaten en zeer weinig voorsnuit. Door dit te agenderen en te bekritisieren zal er internationaal anders gedacht gaan worden over hoe we deze honden moeten beoordelen op tentoonstellingen. Een gedragsverandering bij alle stakeholders naar een normaalbeeld met minder extreme korte snuiten is nodig.

De regelgeving van de overheid richt zich uitsluitend op de Nederlandse fokkers. Voor de fokkers van stamboomhonden neemt de Raad van Beheer haar verantwoordelijkheid. De import van kortsnuitige honden en het houden van kortsnuitige honden wordt door de regelgeving van de overheid niet gereguleerd. Het risico is zeer groot dat het aanbod van deze kortsnuitige honden zal verschuiven naar buitenlandse fokkers en handelaren welke niet gehinderd worden door enige regelgeving. De gezondheid en het welzijn van de kortsnuitige honden in Nederland verbetert daardoor niet. Hiermee loopt de regelgeving gevaar een tegengesteld effect te creëren en dat is juist wat de overheid en de georganiseerde kynologie willen vermijden.

Aanvullende maatregelen stamboomfokkerij

In dit voorstel wordt uitgegaan van onderstaande brachycephale hondenrassen. Daarbij is er geen uitzondering of andere bepalingen voor de afzonderlijke rassen. De voorgestelde normering is identiek voor alle vermelde rassen.

De Cranio Faciale Ratio kleiner dan 0.3 wordt in het rapport opgesteld door het ECGG (Universiteit Utrecht) als een belangrijke maatstaf gezien. Echter op dit criterium vragen wij een uitzondering om honden met een CRF kleiner dan 0.3, die aantoonbaar geen BOAS of BOS laten zien, toch te kunnen gebruiken om de populatie te verbeteren. In dat geval gelden wel een aantal aanvullende maatregelen.

De aanvullende maatregelen betreffen de volgende rassen:

- Affenpinscher
- Boston Terriër
- Engelse Bulldog
- Franse Bulldog
- Griffon Belge
- Griffon Bruxellois
- Petit Brabançon
- Japanse Spaniel
- King Charles Spaniel
- Mopshond
- Pekingees
- Shih Tzu

Dit fokbegeleidingsplan is geen einddoel, maar juist een begin. Fokkers willen graag laten zien dat zij zo gezond mogelijk fokken. De Raad van Beheer zal dit ondersteunen door middel van de normenmatrix, de publicatie van uitslagen van screeningsonderzoeken en daar waar nodig of gewenst, door het afsluiten van convenanten indien aanvullende voorwaarden voor de afgifte van een stamboom nodig zijn.

Voorstel normen Raad van Beheer

	Criterium	Handhavingsnorm overheid	Voorstel norm Raad van Beheer voor stamboomhonden die ingezet worden voor fokkerij
1	Abnormaal ademgeluid (stridor)	Hond maakt in rust (niet slapend) fors snuivende, snurkende of zagende geluiden of er is in rust sprake van een nasale, pharyngeale en/of laryngeale stridor.	Honden worden beoordeeld zowel in rust als tijdens inspanning door een dierenarts bij het afnemen van een conditietest. Zelfde norm
2	Neusopening	Milde stenose = matige vernauwing van de neusgaten. ernstige stenose = ernstige vernauwing van de neusgaten.	Beoordeling van de neusgaten door een dierenarts tijdens een klinisch onderzoek. Zelfde normen
3	Relatieve neusverkorting	groter dan 0,3, maar minder dan 0,5. Kleiner dan of gelijk aan 0,3.	Criterium gebruiken om risico honden te bepalen die aan aanvullende maatregelen moeten voldoen.
4	Neusplooi	Neusplooi aanwezig maar geen sprake van zichtbaar contact van de haren met het bindvlies of hoornvlies van het oog, van natte neusplooi-beharing of van ontstekingsverschijnselen. Neusplooi aanwezig en sprake van haren die vanaf de neusplooi het hoornvlies of bindvlies (kunnen) raken (natte neusplooi-beharing).	Beoordeling van de neusplooi door een dierenarts tijdens een klinisch onderzoek. Zelfde normen
5	Zichtbaarheid van het oogwit (de sclera) bij de recht naar voren kijkende hond	Oogwit zichtbaar in 2 of meer kwadranten-> ondiepe oogkas en/of ruime oogleden, met een slecht beschermde oogbol en een verhoogd risico op het ontstaan van hoornvlieszweren.	Beoordeling van de ogen door een dierenarts specialist tijdens een ECVO oogonderzoek. Zelfde norm
6	Ooglidreflex: test of de ogen gesloten kunnen worden	Oogleden kunnen niet volledig worden gesloten.	Beoordeling van de ogen door een dierenarts specialist tijdens een ECVO oogonderzoek. Zelfde norm
7	Body Condition Score	Niet vermeld in criteria overheid.	Beoordeling van de BCS door een dierenarts tijdens een klinisch onderzoek. Honden mogen niet obese zijn (BCS > 7/9). Extra norm
8	Conditie test	Niet in deze vorm vermeld in criteria overheid.	Beoordeling door dierenarts conform rapport . Extra norm
9	Nek en borstomvang	Niet als handhavingscriterium vermeld.	Beoordeling door dierenarts Extra norm

2. Inleiding

De Raad van Beheer is de organisatie in Nederland die staat voor de relatie tussen mensen en honden. Hierbij gaat het niet alleen om allerlei activiteiten die je met je hond kunt doen, zoals jagen, speuren, reddingswerk, sporten of showen, maar ook om het fokken van gezonde honden. Kynologie staat voor alles wat te maken heeft met deze bijzondere relatie.

Op 17 maart 2019 heeft de Minister het rapport 'FOKKEN MET KORTSNUITIGE HONDEN' van de Universiteit Utrecht naar de Tweede Kamer gestuurd. Het rapport bevat een mooi overzicht van de literatuur, de meetmethodes en de problemen die voor kunnen komen bij honden met een extreem korte snuit. Het rapport is ook de aanzet voor handhavingscriteria voor de LID en NVWA.

De criteria geven handvatten voor het fokken van kortsnuitige honden. Fokkers en rasverenigingen van bepaalde rassen kunnen op deze manier hun fokbeleid toetsen aan de criteria. Veel van de handhavingscriteria zijn ook als (diskwalificerende) fout opgenomen in de rasstandaard. Kennelclubs nationaal, maar ook internationaal, zijn al langer bezig om overdrijvingen in het uiterlijk tegen te gaan. Het ideaalbeeld van deze rassen is dat de neusgaten open zijn, de ogen niet uitpuilen en de neusrimpel niet hinderlijk is. Daarnaast geldt dat honden normaal moeten kunnen bewegen en problemen met de ademhaling zullen moeten leiden tot diskwalificatie en/of uitsluiting op een tentoonstelling.

Internationaal is er veel aandacht voor de problemen die voorkomen bij de kortsnuitige rassen. De Raad van Beheer heeft zich in diverse internationale gremia uitgesproken over de problemen. Zo is er een sterk pleidooi gehouden tijdens de internationale FCI keurmeesters bijeenkomst over het niet laten winnen van titels van Franse bulldoggen met te nauwe neusgaten en zeer weinig voorsnuit. Door dit te agenderen en te bekritisieren zal er internationaal anders worden gedacht over hoe we deze honden moeten beoordelen op tentoonstellingen. Een gedragsverandering bij alle stakeholders naar een normaalbeeld met minder extreme korte snuiten is nodig.

Bij bijeenkomsten van de Europese Unie heeft de Raad van Beheer zich duidelijk uitgesproken dat het uiterlijk van honden pas van belang is, nadat de gezondheid en het welzijn zijn geborgd. De hondenfokkerij is internationaal en om vooruitgang te boeken is het essentieel dat internationaal dezelfde standaarden gelden. De boodschap van de Raad van Beheer is altijd dat een hond functioneel moet zijn. Een hond moet kunnen rennen en spelen, en daarbij voldoende lucht hebben en over een goede temperatuurregulatie beschikken.

Bij de bestudering van het rapport zijn wij tot de slotsom gekomen dat we op bepaalde onderdelen véerder willen gaan, méér willen bereiken. Als Raad van Beheer hebben we een sleutelpositie, omdat via de Raad van Beheer de rasverenigingen zijn vertegenwoordigd en we de afstamming vastleggen. Door het uitgeven van de stamboom heeft de nieuwe eigenaar de zekerheid dat bepaalde zaken zijn gecontroleerd. Daarbij biedt de Raad van Beheer aan om voor de kortsnuitige rassen een uitgebreidere controle uit te voeren. Op die manier weet men dat wanneer een stamboomhond van deze rassen wordt aangeschaft de ouderdieren aan de criteria voldoen én dat controle heeft plaatsgevonden.

De Raad van Beheer heeft in het verleden vaker succesvol aanvullende eisen gesteld. Zo heeft de Raad van Beheer van toenmalig staatssecretaris Bleeker de complimenten ontvangen over het convenant en daarmee de aanpak van de gezondheidsproblemen bij de Cavalier King Charles Spaniël.

Al jarenlang gelden er voor de fokkers aangesloten bij de rasverenigingen, bovenop de centrale regelgeving van de Raad van Beheer, aanvullende eisen met betrekking tot gezondheid en welzijn. Deze aanvullende eisen zijn vastgelegd in een verenigingsfokreglement (VFR). Deze verenigingsfokreglementen (VFR's) vormen de basis voor de nieuw te vormen normenmatrix bij de afgifte van stambomen. Volgend jaar zal deze normenmatrix geëffectueerd worden. Hiermee wordt het voor elke nieuwe eigenaar zichtbaar of de hond aan de voor dat ras benodigde screeningsonderzoeken heeft voldaan. Ook hier willen we met de kortsnuitige rassen een stap verder gaan, namelijk door überhaupt geen stamboom meer af te geven als niet voldaan is aan de screeningsonderzoeken.

De Raad van Beheer, de rasverenigingen en de fokkers zijn zich bewust dat de maatregelen mogelijk zorgen dat er minder mensen een kortsnuit zullen gaan fokken. Er zullen honden uit de genenpool verdwijnen, ook honden met goede eigenschappen. Daar zijn we ons van bewust en dat accepteren we. We kiezen ervoor om open en transparant verder te gaan en de consument een hond te bieden die zorgvuldig gefokt is.

We willen deze maatregelen ook uitdragen binnen de internationale gremia. Hiermee is de kans groot dat andere kennelclubs de regels overnemen en de gezondheid en het welzijn van deze honden ook buiten onze landsgrenzen verbetert en kans op import van gezonde honden wordt vergroot.

3. Kader

Met artikel 3.4 Besluit houders van dieren wordt aan eenieder, die bedrijfsmatig of hobbymatig met gezelschapsdieren fokt, de norm opgelegd om te voorkomen dat de gezondheid en het welzijn van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld. Fokken met gezelschapsdieren moet op een verantwoorde wijze geschieden. Het fokken op uiterlijk mag niet leiden tot vermindering van de gezondheid of welzijn.

In het rapport Kortsnuiten wordt vanuit de wetenschap een invulling gegeven aan criteria waaraan bij het fokken met kortsnuiten wordt voldaan, en de positie vanuit de overheid is op dit moment dat deze criteria per direct gebruikt kunnen worden voor handhaving van artikel 3.4.

In de huidige situatie zijn er juridische posities en elementen waarmee rekening moet worden gehouden in de handhaving.

3.1 Verantwoordelijkheid

De uiteindelijke verantwoordelijkheid bij het fokken ligt bij de fokker. Binnen de georganiseerde kynologie in Nederland is de fokker de eigenaar van de teef waarmee gefokt wordt (op basis van registratie bij de Raad van Beheer). Bij de Raad van Beheer is ook de reu-eigenaar in beeld. Buiten de georganiseerde kynologie is die vaststelling veel minder duidelijk. Er is niet noodzakelijkerwijs een (goede) registratie, en er is ook niet persé bekend dat er een nest gefokt wordt.

De rasverenigingen aangesloten bij de Raad van Beheer hebben allen als doelstelling het bevorderen van gezondheid en welzijn van hun ras. Dat wordt vertaald naar ondersteuning van hun leden en naar regels waaraan hun leden gehouden zijn. Overtreding kan in ultieme gevallen leiden tot ontzetten uit het lidmaatschap.

De rasverenigingen hebben daarmee geen juridische maar wel een morele verantwoordelijkheid met betrekking tot de naleving van artikel 3.4. De bevoegdheid van de rasverenigingen is echter beperkt

tot haar leden. Daar komt bij dat een fokker altijd het lidmaatschap zelf kan opzeggen en daardoor niet meer gebonden is aan de regels van de rasvereniging.

De Raad van Beheer heeft als een van haar doelstellingen het bevorderen van gezondheid en welzijn van alle rashonden (of liever nog alle honden). Dat wordt vertaald naar ondersteuning van de rasverenigingen en fokkers op dat gebied en naar regels waaraan leden van leden en andere afnemers van diensten gehouden zijn. Overtreding kan in ultieme gevallen leiden tot diskwalificatie en daarmee het niet kunnen gebruiken van diensten, zoals het aanvragen van stambomen. Ook de Raad van Beheer heeft daarmee geen juridische verantwoordelijkheid, maar vanuit haar rol wel een morele en maatschappelijke verantwoordelijkheid om zich in te zetten met betrekking tot de naleving van artikel 3.4. De bevoegdheid van de Raad van Beheer is beperkt tot haar leden en tot afnemers van haar diensten.

Hoewel de fokker eindverantwoordelijk is, is de fertiliteitsbegeleiding door dierenartsen een zeer verantwoordelijke taak. Wanneer honden niet zelf kunnen voortplanten door hun type en/of uiterlijk zou dit niet gefaciliteerd moeten worden door dierenartsen. Dieren die ingezet worden voor het fokken moeten een gezond gestel hebben. De dierenartsen kunnen en moeten dit beoordelen. Dierenartsen zouden hiervoor beter geëquipeerd moeten worden. Een training of cursus zou hieraan bijdragen. De Raad van Beheer zou graag willen assisteren in het bevorderen van deze kunde en kan aanvullende afspraken maken met dierenartsen zodat de resultaten ook gepubliceerd kunnen worden.

3.2 Bevoegdheid

De bevoegdheid van de rasvereniging is begrensd tot de relatie met haar leden. Het bestuur van de rasvereniging heeft een mandaat gekregen om namens het collectief der leden handelingen te verrichten en gesprekken te voeren. Zoals in elke vorm van democratie is dit gericht op het collectieve belang en kan dat soms in gaan tegen een individueel belang. Die vertegenwoordiging is echter beperkt tot de aangesloten leden.

Hetzelfde geldt in principe voor de Raad van Beheer. Ook de Raad is bevoegd op te komen voor de collectieve belangen van haar leden.

Daarnaast verleent de Raad van Beheer ook diensten aan niet-leden onder andere met de uitgifte van stambomen. Omdat deze in de ogen van de overheid een bijzondere status hebben (zie de uitzondering van stamboomhonden in vroegere regelingen met betrekking tot hoog-risico honden) en de Raad van Beheer in Nederland de enige organisatie is die FCI-stambomen mag uitgeven, heeft zij ook een vertegenwoordiging van de afnemers van die diensten.

De Raad van Beheer heeft deze bevoegdheid in het verleden met succes ingezet om bepaalde problemen te verminderen. Zo heeft de Raad van Beheer collectieve maatregelen genomen die het welzijn van de moederhond borgen. Dit betreft maatregelen waarbij de moederhond niet te jong en niet te oud mag zijn bij het krijgen van een nest. Ook het aantal nesten is beperkt en er is bijzondere aandacht voor inteeltbeperking door het verbod op fokken van te nauw aan elkaar verwante honden. Daarnaast zijn er collectieve maatregelen over de inzet van honden met de kleur Merle. Hoewel dit een zeer geliefde kleur is, is het vanuit gezondheidsperspectief onverstandig om twee honden met deze kleur te combineren. De combinatie is dan ook verboden binnen de georganiseerde kynologie. De Raad van Beheer controleert deze maatregel.

De Raad van Beheer heeft voor specifieke rasgebonden problemen convenanten afgesloten met

rasverenigingen. In het convenant zijn aanvullende voorwaarden voor de stamboomafgifte opgenomen. De Raad van Beheer controleert of er aan deze verplichting is voldaan, voordat zij overgaat tot stamboomafgifte.

Tot slot is de Raad van Beheer een ANBI-organisatie. Dat wil zeggen dat zij staat voor een maatschappelijk belang en voor dat belang op mag en moet komen.

4 Positie georganiseerde kynologie

De georganiseerde kynologie in Nederland wordt in overgrote mate vertegenwoordigd door de Raad van Beheer en haar leden. Een deel van die georganiseerde kynologie betreft het fokken van raszuivere honden met een stamboom afgegeven door de Raad van Beheer.

4.1 Marktomvang

De totale hondenpopulatie in Nederland ligt naar schatting rond de 1,5 miljoen honden. De geschatte aanwas per jaar is rond de 10%. Dit zijn naar schatting 150.000 nieuwe honden, overwegend puppy's.

Onder de vlag van de Raad van Beheer worden jaarlijks circa 35.000 puppy's geboren, waarvan een klein deel zijn weg vindt naar het buitenland. Dat betekent dat er jaarlijks ongeveer 115.000 puppy's op de markt komen die niet met een Raad van Beheer stamboom zijn gefokt. Een klein deel daarvan zijn uit het buitenland geïmporteerde stamboomhonden, maar het grootste deel betreft zonder stamboom in Nederland gefokte honden of in het buitenland gefokte en hier verhandelde honden. Waar de in Nederland gefokte stamboomhonden onderworpen zijn aan allerlei regels en controles opgelegd vanuit de Raad van Beheer geldt dit niet voor deze niet-stamboomhonden. De aanname dat deze niet-stamboomhonden gezonder zijn omdat het kruisingen betreft gaat (meestal) niet op. Het betreft vaak zogenaamde look-alikes, die via hetzelfde proces van selectie van eigenschappen worden gefokt.

4.2 Communicerende vaten

Ondanks een marktaandeel van ongeveer 30% wordt de Raad van Beheer vaak aangesproken op gezondheid en gedrag van alle honden in Nederland. Voor die overige 70% is er geen georganiseerd aanspreekpunt. Niet alleen hebben de Raad van Beheer en haar leden geen grip op die 70%, zij maken onderdeel uit van een systeem van communicerende vaten. Iedere extra belemmering om een stamboomhond aan te schaffen of te fokken, zoals kosten voor gezondheidsonderzoeken die de prijs van een pup verhogen, strenge selectie van kopers op geschiktheid, enz. drijven potentiële kopers naar buitenlandse stamboomfokkers of naar het niet gereguleerde aanbod en fokkers naar het grijze circuit zonder controle, toezicht en inzicht in het proces. Landen als Finland en Zweden, waar het percentage rashonden dicht bij de 100% ligt, zijn dan ook in een veel gunstigere positie om verregaande maatregelen door te voeren. In Nederland zou een dergelijk beleid slechts leiden tot een vlucht naar een sector waar gezondheid en welzijn van de [honden zwaar ondergeschikt is aan de verdiensten](#). In het op 19 juni 2019 verschenen rapport 'zo ziek als een hond?' is aangetoond dat er significant meer gezondheids- en socialisatieproblemen voorkomen bij puppy's die buiten Nederland gefokt worden.

Kijkend naar de door de handhavingscriteria getroffen rassen lijkt het erop dat deze al door het effect van de communicerende vaten wordt beïnvloed. Hoewel goede statistieken ontbreken is het aantal in Nederland gefokte stamboomhonden van deze rassen flink teruggelopen, terwijl ze in het

straatbeeld juist als modehonden worden gezien. Eerder onderzoek van de overheid door de Universiteit Utrecht toont aan dat het aandeel niet-stamboomhonden van bepaalde populaire rassen richting de 90% loopt.

Het gevolg van deze communicerende vaten legt niet alleen beperkingen op aan de Raad van Beheer en haar leden in het streven naar verbetering van gezondheid en welzijn, het zal ook het effect van artikel 3.4 en de handhaving ernstig beïnvloeden.

Om te beginnen worden aan buitenlandse fokkers en aan handelaren nu geen belemmeringen opgelegd door artikel 3.4, omdat dit artikel alleen betrekking heeft op in Nederland gefokte honden (en niet op de verkoop en het houden ervan). Daarnaast bestaat er in Nederland ook een groot circuit van clandestiene fokkers c.q. handelaren, die ongeregistreerd te werk gaan en daardoor veel lastiger zijn te identificeren en te controleren. In veel gevallen werken deze handelaren via Marktplaats, met opgave van valse informatie (bijvoorbeeld onjuiste foto's van ouderdieren), onder valse namen en met tijdelijke telefoonnummers en adressen.

Hierdoor ontstaat het risico dat de handhaving zich concentreert op de geregistreerde fokker die al aan een zekere regulering en controle onderhevig is terwijl de niet geregistreerde fokkers zonder enige scrupules ongestoord hun werk blijven doen. De gevolgen daarvan zullen niet alleen menselijk leed veroorzaken, maar ook een gevoel van onrechtvaardigheid teweegbrengen. Het effect op gezondheid en welzijn van de honden in Nederland zal negatief zijn als er geen manier wordt gevonden om ook deze 70% tot 90% van de markt mee te nemen in de wetgeving en handhaving.

5 Maatwerk voor het fokken van kortsnuitige rassen vanuit de Raad van Beheer

De Raad van Beheer heeft de ambitie om stappen te zetten om de gezondheid en het welzijn van de kortsnuitige rassen te verbeteren, zoals o.a. aangegeven in FairFok. Er zullen afspraken gemaakt worden met de rasverenigingen.

De betrokken fokkers worden benaderd zodat zowel de noodzaak als het te voeren beleid op een breed draagvlak kan rekenen. Wij willen onze verantwoordelijkheid in deze nemen. De Raad van Beheer zal convenanten afsluiten met de betrokken rasverenigingen. In het convenant worden aanvullende eisen aan de stamboomaafgifte opgenomen. Voordat een fokker stambomen kan aanvragen voor de nakomelingen moeten de hieronder beschreven onderzoeken met goed gevolg zijn afgerond.

Zonder convenant worden er geen stambomen afgegeven voor deze honden. Deze regelgeving gaat daardoor ook gelden voor fokkers die niet bij de rasvereniging zijn aangesloten.

5.1 Uitzondering voor CFR < 0.3

De Cranio Faciale Ratio kleiner dan 0.3 wordt in het rapport opgesteld door het ECGG als een belangrijke maatstaf gezien. Echter op dit criterium vragen wij een uitzondering om honden met een CRF kleiner dan 0.3, die aantoonbaar geen BOAS of BOS laten zien, toch te kunnen gebruiken om de populatie te verbeteren. In dat geval gelden wel aanvullende maatregelen.

Het gaat daarbij om de volgende rassen:

- Affenpinscher
- Boston Terriër
- Engelse Bulldog
- Franse Bulldog
- Griffon Belge

- Griffon Bruxellois
- Petit Brabançon
- Japanse Spaniel
- King Charles Spaniel
- Mopshond
- Pekingees
- Shih Tzu

Dit sluit aan bij breed wetenschappelijk onderzoek dat de CFR weliswaar ziet als een risicofactor, maar niet als een gegeven dat een directe relatie heeft tot BOAS en BOS. Daarom dient het CFR niet gebruikt te worden als fok uitsluitend criterium.

5.2 Aanvullende maatregelen

Het uitgangspunt van de maatregelen is telkens dat het uiterlijk van de honden niet mag leiden tot gezondheids- of welzijnsproblemen. De fokbegeleidingsprogramma's zijn opgesteld in overleg met de rasverenigingen en getoetst door wetenschappers.

De Raad van Beheer en de rasverenigingen zullen met een meetbaar en transparant fokbeleid zorgen voor een verlenging van de neus bij deze kortsnuitige rassen. Zoals al aangegeven in Fairfok, onderstrepen wij de wens dat de extremen van brachycephalie verdwijnen. Het is belangrijk dat de neus (voorsnuit) van de hond voldoende ruimte geeft aan de structuren van de voorste luchtwegen.

Er zal met beleid gewerkt worden aan raskruisingen en aankeuringen van honden. Daarbij is het belangrijk dat de populariteit van deze rassen in ogenschouw wordt genomen. De honden zullen dus op het ras moeten lijken, maar dan wel met verlenging van de neuslengte. Op die manier heeft de consument een keuze. Die keuze is van belang omdat deze regelgeving zich beperkt tot de landsgrenzen, terwijl het fokken van honden juist grensoverschrijdend is.

5.3 Inschrijving stamboek

De Raad van Beheer zal het stamboek aanpassen zodat het kruisen van honden met een ander ras gestandaardiseerd wordt in de inschrijvingsprocedure. Nakomelingen van deze kruisingen zullen worden ingeschreven in het stamboek (Bijlage G-0) bij de betreffende rassen. Deze nakomelingen zullen wederom moeten laten zien dat deze dieren geen gezondheid- en welzijnsbeperkende kenmerken hebben voordat ze mogen worden ingezet in de fokkerij. De honden zullen daarnaast op uiterlijk worden beoordeeld door keurmeesters bevoegd voor dat ras.

Honden zonder stamboom maar met voldoende rastypische eigenschappen kunnen tevens worden aangekeurd om op die manier een Bijlage G-0 stamboom te krijgen. Uiteraard worden de honden getoetst zodat er geen gezondheid- en welzijnsbeperkende uiterlijke kenmerken zijn voordat ze mogen worden ingezet in de fokkerij. Fokkers krijgen de mogelijkheid om vanuit deze nieuwe inzichten te fokken en vervolgens de honden in te schrijven in Bijlage G-0.

Een veel gestelde vraag, ook voor onszelf, is of de Raad van Beheer op dit moment wel stambomen af moet geven voor nesten van kortsnuitige rassen.

Het afgeven van zo'n stamboom lijkt in strijd met onze wens om de stamboom garant te laten staan voor een hond die op de best mogelijke manier gefokt is en lijkt overtreding van artikel 3.4 te legitimeren.

Zodra de hier voorgestelde maatregelen definitief zijn kunnen wij de aanvragen toetsen aan de criteria in dit nieuwe beleid en op basis van de uitkomst al dan niet een stamboom afgeven. De beslissing om nu wel of niet een stamboom af te geven is dus een probleem voor een beperkte

periode en onze beslissing is om op dit moment geen stambomen te weigeren op basis van de volgende argumenten:

- Als deze puppy's nu geen stamboom krijgen is hun afstamming daarmee in de toekomst niet meer eenvoudig traceerbaar en kan dit gevolgen hebben voor de mogelijkheden om ze in te zetten in de fokkerij, zonder dat we nu weten of kunnen beoordelen of deze puppy's wel of niet voldoen aan de te definiëren criteria. Dit zou kunnen leiden tot onnodig verlies van geschikt genetisch materiaal en genetische diversiteit;
- de nu geboren pups krijgen met deze beslissing weliswaar een stamboom maar zullen nooit ingezet kunnen worden voor de fokkerij als zij niet voldoen aan de nieuw te formuleren criteria. Wanneer deze gewijzigde criteria dit jaar al van kracht worden via het fokbegeleidingsprogramma, dan zullen ze geldig zijn voordat deze puppy's de minimum leeftijd hebben behaald om ingezet te worden in de fokkerij;
- dit beleid, met argumentatie, zal duidelijk via de kanalen van de Raad van Beheer gecommuniceerd worden zodat potentiële kopers de kans hebben hiervan kennis te nemen. Tegelijkertijd zullen wij via andere kanalen fokkers stimuleren om te wachten met nieuwe nesten tot het nieuwe beleid duidelijk is en hun nesten daaraan getoetst kunnen worden.

5.4 CFR bepalend voor aanvullende onderzoeken

Gezien de recente wetenschappelijke inzichten met betrekking tot de Cranio Faciale Ratio (CFR) is het voorstel om dit criterium niet als fok uitsluitend criterium maar als risico indicatie te gebruiken. De CFR is een maatstaf voor het risico op het ontwikkelen van problemen (*Packer RMA, Hendricks A, Tivers MS, Burn CC (2015) Impact of Facial Conformation on Canine Health: Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome. PLoS ONE 10(10): e0137496. doi:10.1371/journal.pone.0137496*).

Despite the strong relationship between CFR and BOAS risk, it is likely that other genetic and environmental factors will also contribute to the likelihood and severity of BOAS in individual dogs.

We found some exceptional individuals that were unaffected by BOAS despite extreme brachycephaly (e.g. 18 individuals in Study 1, and 29 in Study 2, appeared unaffected despite having CFRs <0.2), that may have anatomical and/or physiological adaptations.

Daarnaast geven wetenschappers aan dat de CFR niet geschikt is als uitsluitend criterium, omdat zowel de reproduceerbaarheid als de voorspellende waarde onvoldoende zijn. Dit is aangetoond door Liu et al. van de universiteit van Cambridge waarbij een groot aantal honden is onderzocht. Het aantal onderzochte honden is veel groter dan de eerdere onderzoeken van Packer et. al.

A previous study suggested that BOAS risk increases in dogs with relatively shorter muzzles (craniofacial ratio, CFR) and thicker necks, across different brachycephalic breeds: from extreme brachycephalic breeds such as the pug (median CFR = 0.08) to moderate brachycephalic breeds such as the Staffordshire Bull Terrier (median CFR = 0.5).

In our study with large numbers of dogs of the three breeds, we obtained supportive data on NGR, but only a weak association of BOAS status with CFR in a single breed. Within breeds, the variations in CFR were very limited. CFR overlapped considerably between the different BOAS functional grades. Our findings on the reproducibility of these measures and the large differences in detailed conformation between brachycephalic dog breeds suggest that the true associations between CFR and BOAS for specific breeds may not be comparable to the findings in the Packer et al. (2015) study that compared multiple breeds with, in most cases, relatively small numbers of dogs. Anatomically, the CFR measurement cannot determine the main internal BOAS lesions along the upper airway.

Binnen de kynologie is het belangrijk om honden met de juiste eigenschappen te behouden. Juist honden die een lage CFR hebben, maar die geen problemen laten zien, zijn interessant voor de fokkerij. Blijkbaar hebben zij een genetische samenstelling die hen beschermt tegen de problemen. Juist deze honden mogen niet verloren gaan.

De CFR zal gebruikt worden om te bepalen of een hond aan aanvullende onderzoeken met betrekking tot brachycephalie moet worden onderworpen, maar niet als criterium om het fokken met de hond te verbieden. De eigenaren van honden met een lage CFR (zoals in het rapport aangegeven) moeten laten zien dat de gezondheid en het welzijn van hun hond NIET beperkt is door deze uiterlijke kenmerken. Door deze verantwoordelijkheid bij de eigenaar te leggen wordt deze beter bewust van de problemen die voorkomen bij deze rassen. De verantwoordelijkheid wordt daarmee bij de sleutelpersoon in het proces gelegd.

De honden zullen vervolgens moeten laten zien dat zij normaal en probleemloos kunnen ademen, waarbij ook de functionaliteit van de voorste luchtwegen met betrekking tot temperatuurregulatie wordt meegenomen. De in het rapport genoemde conditietesten zullen hiervoor gebruikt worden. De Raad van Beheer en de rasverenigingen vinden het belangrijk dat deze testen herhaald worden gedurende het leven van de hond en stellen de geldigheid van de conditietest op 3 jaar.

De ogen zullen worden onderzocht door specialisten (ECVO – European College of Veterinary Ophthalmologists), die dit via een gestandaardiseerd protocol vastleggen. De Raad van Beheer ontvangt de resultaten van de specialisten, registreert de resultaten en zal deze vervolgens publiceren op de website.

Naast deze eigenschappen willen de Raad van Beheer en de fokkers meer registreren om ook na te gaan hoe men het beste de fokkerij kan inrichten en meer informatie kan krijgen ten behoeve van een goed fokbeleid. Het verzamelen van relevante data is daarbij essentieel. De in het rapport genoemde centrale database wil de Raad van Beheer opzetten voor stamboomhonden en in samenwerking met dierenartsen die gezondheidsonderzoeken uitvoeren voor de Raad van Beheer vullen met betrouwbare informatie.

Hoewel onderstaande onderzoeken verplicht zullen zijn voor het inzetten van een dier voor de fokkerij, zullen zowel de Raad van Beheer als de rasverenigingen zich volop inzetten tot deelname aan de onderzoeken van alle honden van een bepaald ras. Daarmee is het mogelijk een nulmeting te doen en is ook een goede evaluatie mogelijk.

Er zal aan het begin een substantieel deel van de populatie gemeten worden. De Raad van Beheer kan zowel fokkers als eigenaren uitnodigen om aan dit onderzoek deel te nemen. Er zal getracht worden om dit financieel zeer aantrekkelijk aan te bieden zodat de drempel tot deelname verlaagd wordt. Het streven is een aanzienlijk deel van de populatie in kaart te brengen, zodat statistisch relevante uitspraken mogelijk zijn. Daarbij zal getracht worden om honden van verschillende leeftijden te onderzoeken.

Tijdens de nulmeting zullen de metingen verricht worden in combinatie met een beoordeling op conditie en een gestandaardiseerd oogonderzoek.

De reikwijdte van de onderzoeken op de populatie is in het volgend schema weergegeven:

	stamboomhonden	niet-stamboom honden
fokdieren	100%	?
import	100%	0%
nulmeting	25% *	?

* Eerste schatting, het percentage is sterk afhankelijk van het ras. Het doel is om een statistisch relevante groep te onderzoeken. Voor de nulmeting zullen eigenaren aangeschreven worden die in het stamboek bekend zijn. Rasverenigingen zullen dit promoten. Voor het meten van niet-stamboomhonden rekenen wij op ondersteuning van de KNMvD, het ECGG en de overheid.

6 Maatregelen waaraan elke hond moet voldoen

Voor elke kortsnuitige hond van de vermelde rassen, dus ook voor een hond die niet oorspronkelijk uit Nederland komt, die wordt ingezet voor het fokken worden de volgende onderzoeken verplicht:

1) Conditie test - Excercise Tolerance Test - extra norm

Hierbij wordt ook de temperatuurregulatie gecontroleerd.

- 1000 meter looptest

- 6 minuten test

Beide onderzoeken zijn beschreven in het rapport.

De testen mogen pas uitgevoerd worden wanneer de hond minimaal 12 maanden oud is. De resultaten zijn maximaal 3 jaar geldig. Dit betekent dat dieren de test moeten herhalen op oudere leeftijd.

2) ECVO oogonderzoek

Er moet via dit onderzoek worden aangetoond dat er geen probleem is dat gerelateerd is aan brachycephalie.

Honden mogen niet worden ingezet wanneer zij de in het rapport genoemde problemen laten zien: Keratoconjunctivitis Sicca, Trichiasis van de neusplooi, distichiasis die leidt tot hoornvlies (cornea) problemen, ectopische cillien, entropion van het onderooglid met irritatie van het hoornvlies of de gevolgen daarvan waardoor het hoornvlies is verkleurd.

Wanneer het duidelijk is dat een veterinaire ingreep heeft plaatsgevonden om een correctie uit te voeren of wanneer er een eerder luxatie van de oogbol heeft plaatsgevonden mogen honden niet ingezet worden. Het onderzoek moet voor de dekking uitgevoerd worden, het is niet verplicht te herhalen.

3) Klinisch onderzoek door een praktiserend dierenarts

Daarbij zal de dierenarts de volgende zaken onderzoeken:

- een algemeen onderzoek op fokgeschiktheid
- beoordeling neusgaten
- beoordeling neusplooi
- beoordeling oogwit
- beoordeling snuitlengte
- beoordeling van de Body Condition Score (extra norm)
- meten van de halsomtrek en borstomvang

De resultaten van deze onderzoeken zijn 12 maanden geldig.

De dierenarts zal hiervoor een formulier gebruiken, uitgegeven door de Raad van Beheer. Het formulier moet volledig ingevuld en ondertekend worden door de dierenarts. Bij de dekaangifte moet dit formulier in het bezit zijn van de Raad van Beheer en zal beslissend zijn of voor de nakomelingen van deze dekking stambomen worden afgegeven.

De eigenaar krijgt de mogelijkheid een second opinion uit te voeren.

De beoordeling van deze formulieren gaat op basis van onderstaande criteria.

	Criterium	Handhavingsnorm overheid	Voorstel norm Raad van Beheer voor stamboomhonden die ingezet worden voor fokkerij
1	Abnormaal ademgeluid (stridor)	Hond maakt in rust (niet slapend) fors snuivende, snurkende of zagende geluiden of er is in rust sprake van een nasale, pharyngeale en/of larygeale stridor	Honden worden beoordeeld zowel in rust als tijdens inspanning door een dierenarts bij het afnemen van een conditietest. Zelfde norm.
2	Neusopening	Milde stenose = matige vernauwing van de neusgaten. ernstige stenose = ernstige vernauwing van de neusgaten.	Beoordeling van de neusgaten door een dierenarts tijdens een klinisch onderzoek. Zelfde normen.
3	Relatieve neusverkorting	groter dan 0,3, maar minder dan 0,5 Kleiner dan of gelijk aan 0,3	Criterium gebruiken om risico honden te bepalen die aan aanvullende maatregelen moeten voldoen.
4	Neusplooi	Neusplooi aanwezig maar geen sprake van zichtbaar contact van de haren met het bindvlies of hoornvlies van het oog, van natte neusplooi-beharing of van ontstekingsverschijnselen Neusplooi aanwezig en sprake van haren die vanaf de neusplooi het hoornvlies of bindvlies (kunnen) raken (natte neusplooi-beharing)	Beoordeling van de neusplooi door een dierenarts tijdens een klinisch onderzoek. Zelfde normen.
5	Zichtbaarheid van het oogwit (de sclera) bij de recht naar voren kijkende hond	Oogwit zichtbaar in 2 of meer kwadranten-> ondiepe oogkas en/of ruime oogleden, met een slecht beschermde oogbol en een verhoogd risico op het ontstaan van hoornvlieszweren	Beoordeling van de ogen door een dierenarts specialist tijdens een ECVO oogonderzoek. Zelfde norm.
6	Ooglidreflex: test of de ogen gesloten kunnen worden	Oogleden kunnen niet volledig worden gesloten	Beoordeling van de ogen door een dierenarts specialist tijdens een ECVO oogonderzoek. Zelfde norm.
7	Body Condition Score	Niet vermeld in criteria overheid	Beoordeling van de BCS door een dierenarts tijdens een klinisch onderzoek. Honden mogen niet obese zijn (BCS > 7/9). Extra norm
8	Conditie test	Niet in deze vorm vermeld in criteria overheid	Beoordeling door dierenarts conform rapport . Extra norm
9	Nek en borstomvang	Niet als handhavingscriterium vermeld	Beoordeling door dierenarts Extra norm

Met dit voorstel kan de Raad van Beheer zorgen voor naleving van de in het rapport genoemde criteria. De honden die ingezet worden voor het fokken worden vooraf gecontroleerd op een abnormaal ademgeluid, vorm en structuur van de neusgaten, of de neusrimpel een belemmering is, maar ook of de ogen te veel uitpuilen.

Een dierenarts is bij uitstek geschikt voor de beoordeling van de gezondheid van de hond en is daarnaast de aangewezen persoon om dit goed en eenduidig vast te leggen. Daarnaast is er bij stamboomhonden 100% controle op ouderschap en verificatie hiervan. Alle ouderdieren, alle nesten en alle pups worden gecontroleerd.

6.1 Natuurlijke dekking en geboorte

De Raad van Beheer en de rasverenigingen vinden het daarnaast essentieel dat de natuurlijke dekking en natuurlijke geboorte worden gestimuleerd. De Raad van Beheer zal gaan controleren en geen dekkingen meer toestaan wanneer een hond al twee keizersneden heeft gehad. De Raad van Beheer zal daarom bij deze rassen niet meer dan twee nesten per teef toestaan, tenzij de fokker aangeeft dat de geboorte natuurlijk heeft plaatsgevonden. Dit zal vervolgens gecontroleerd (kunnen) worden door een buitendienstmedewerker binnen 10 dagen na de geboorte.

Natuurlijke dekkingen worden gepromoot. Helaas is hier geen betrouwbare controle mogelijk. De Raad van Beheer hoopt dat dierenartsen hierin een grotere rol gaan spelen en hun verantwoordelijkheid nemen. Hier ligt wat ons betreft een taak voor de overheid om dit te realiseren.

6.2 Controle middels convenanten

Voor sommige van de betreffende rassen gelden nog aanvullende gezondheidsonderzoeken, zoals vastgelegd in het verenigingsfokreglement. Deze aanvullende gezondheidsonderzoeken kunnen in het ras specifieke convenant worden opgenomen en controle en handhaving kan bij de Raad van Beheer plaatsvinden. Op die manier wordt er gewerkt aan een verbetering van de gezondheid met inachtneming van de vermindering van BOAS en BOS.

6.3 Import

Buitenlandse honden zullen aan deze regels moeten voldoen voordat zij gebruikt kunnen worden voor de Nederlandse fokkerij. De Raad van Beheer wil zelfs verder gaan en de honden van deze rassen die Nederland binnenkomen op oudere leeftijd pas inschrijven wanneer aan de voorwaarden is voldaan. Dit betekent dat elke hond van bovengenoemde rassen van 12 maanden en ouder, die geïmporteerd is, aan de voorgestelde maatregelen moet voldoen. De Raad van Beheer biedt op die manier een veel bredere impact dan de voorstellen in het rapport 'fokken met kortsnuitige honden'. We zien dat bij bepaalde rassen meer dan 60% van de voorouders uit het buitenland afkomstig is. Op deze manier heeft de Raad van Beheer een belangrijke rol in de internationalisering van de maatregelen.

6.4 Tentoonstellingen

Keurmeesters mogen geen honden belonen die overdreven uiterlijke kenmerken laten zien die de gezondheid en het welzijn beperken. Uitvoerige opleidingen en verplichte documentatie van specifieke rassen borgen daarbij het Nederlandse beleid voor bepaalde rassen. Om zeker te weten dat deze honden door goed opgeleide keurmeesters worden beoordeeld, zullen er voor de vermelde rassen alleen nog keurmeesters toegestaan worden uit Nederland of uit een land dat een beleid kent met betrekking tot ras specifieke interventies voor het beoordelen van het uiterlijk (o.a. Scandinavië).

7 Gedragsverandering

Om tot een succes te komen is het belangrijk dat het gedrag van zowel fokkers als de nieuwe eigenaren verandert. De overheid heeft opdracht gegeven aan de Universiteit Utrecht om criteria op te stellen. Met deze criteria is het mogelijk om mensen aan te spreken op overtredingen.

Om te komen tot de gewenste gedragsverandering is echter meer nodig. De Raad van Beheer wil die verandering in gang zetten voor het fokken van stamboomhonden.

De Raad van Beheer wil dit realiseren met de volgende acties:

- Bewustwording realiseren bij de verschillende partijen.
- Een verandering van perceptie laten plaatsvinden. Dit gebeurt onder andere door de honden verplicht te laten onderzoeken. Daarbij worden ook eigenaren benaderd die normaal niet in beeld komen.
- Dierenartsen betrekken bij de beoordeling van de problemen en met een vast protocol de honden laten beoordelen. [Recent onderzoek uit Engeland](#) geeft aan dat de problemen bij kortsnuitige honden door eigenaren onderschat worden.
- Dierenartsen een extra cursus/bijstelling laten volgen voor de beoordeling van de problemen. De Raad van Beheer kan vervolgens zichtbaar maken welke dierenartsen hieraan voldoen.
- Het stimuleren van natuurlijke geboorte van pups. Een keizersnede bij een dier in nood moet worden uitgevoerd. Wanneer dit een tweede keer nodig was, mag een dier niet meer ingezet worden voor het fokken. De Raad van Beheer zal dit (steekproefsgewijs) gaan controleren binnen 10 dagen na de geboorte. Registratie en melding in mogelijke samenwerking met dierenartsen spelen hierbij een rol.
- Transparantie. De Raad van Beheer zal de uitslagen van de onderzoeken voor iedereen zichtbaar vermelden op haar website bij 'Generaties & Gezondheid Online'.
- Uitgeven van certificaten van onderzoeken met de resultaten. Rasverenigingen en fokkers hebben aan de Raad van Beheer gevraagd of zij een bewijs kunnen ontvangen van de onderzoeksresultaten. Hiermee kunnen zij aan (potentiele) nieuwe eigenaren laten zien dat zij aan de voorwaarden van het onderzoek hebben voldaan.
- Voorlichting en communicatie door Raad van Beheer: De Raad van Beheer kan via de eigen media de fokkers informeren die de laatste jaren een nest hebben gefokt en hen van de nieuwe regels op de hoogte brengen.
- Voorlichting en communicatie door aangesloten verenigingen: De rasverenigingen zullen de regels verder onder de aandacht brengen bij de aangesloten fokkers.
- Uitvoering en bijdrage door fokkers. Fokkers gaan met hun potentiële fokdieren naar de dierenarts voor de conditietest, de klinische keuring en de ECVO ogentest. De kosten voor de onderzoeken worden gedragen door de fokker.
- Controle op de resultaten. De controle op de resultaten van de onderzoeken wordt uitgevoerd bij de Raad van Beheer. Wanneer we uitgaan van het aantal nesten van de afgelopen 10 jaar, dan zal het geschat om ongeveer 700 dekaangiftes / nesten per jaar gaan. De controle wordt ingeregeld binnen de bestaande procedures en de nieuwe IT. De Raad van Beheer zal hiervoor de eigen middelen gebruiken.

Door het organiseren van een nulmeting is het beleid goed te volgen en kan er zo nodig bijgestuurd worden. Alle fokdieren die in Nederland ingezet worden bij het fokken van stamboomhonden en waarbij een stamboom wordt aangevraagd voor de nakomelingen, zullen worden gecontroleerd.

8 Risico's

De Raad van Beheer heeft invloed op de afgifte van stambomen aan honden waarvan de ouderdieren aan de criteria voldoen. Op de overige honden heeft de Raad van Beheer geen invloed. Bij de niet-stamboomhonden zien wij een groot aantal neveneffecten, zoals onder andere:

- Het houden van honden die gezondheid en welzijnsproblemen kennen, die het gevolg zijn van het uiterlijk, wordt niet verboden. Alleen het fokken van deze honden is in Nederland niet toegestaan.
- Het is mogelijk dat Nederlandse fokkers de honden via een buitenlands adres gaan aanbieden.
- Kortsnuitige honden kunnen geïmporteerd worden uit andere landen. Het rapport 'zo ziek als een hond?' dat recent aan de Tweede Kamer aangeboden is, geeft aan dat honden uit het buitenland minder gezond en minder sociaal zijn.
- Dierenartsen zullen gevraagd worden om correctieve operaties uit te voeren bij dieren op jonge leeftijd zodat diezelfde honden later in het leven aan de criteria voldoen.
- Eigenaren die de voorkeur geven aan een kortsnuitige hond vanwege het karakter en gedrag, worden nu gedwongen een hond uit het buitenland te halen, of een ander type hond te kiezen die mogelijk niet goed past qua karakter en gedrag.

8.1 Ongelijkheid

De regels gelden alleen voor Nederlandse fokkers. Binnen de Europese Unie geldt een vrij verkeer van mens en dier. Nederlandse fokkers worden met deze regels sterk benadeeld ten opzichte van collega fokkers in de omringende landen. Die ongelijkheid kan ook leiden tot een lagere acceptatiegraad van de maatregelen.

9 Randvoorwaarden

De in dit document genoemde verschillen in de behandeling tussen in Nederland gefokte (stamboom)honden en honden die uit het buitenland worden geïmporteerd, kunnen een belemmering vormen in de uitvoering van de door ons voorgestelde maatregelen. Daarnaast heeft het naar alle waarschijnlijkheid een negatief effect op de gezondheid van de totale populatie kortsnuitige honden in Nederland.

De Raad van Beheer en de bij haar aangesloten rasverenigingen zien het dan ook als een voorwaarde voor succes dat aanvullende maatregelen worden genomen om deze ongelijkheid weg te nemen en ook de gezondheid van de geïmporteerde honden te reguleren.

Vanuit dat standpunt doen wij een oproep aan de Minister om zich te bezinnen op adequate aanvullende maatregelen en regelgeving.

Ook in andere opzichten is het belangrijk om te beseffen dat Nederland geen eiland is. Een toekomstbestendige aanpak vraagt om internationale aandacht en samenwerking. In de afgelopen periode hebben het Ministerie en de Raad van Beheer samengewerkt om dit probleem onder de aandacht te brengen. Wij vragen dringend om deze samenwerking voort te zetten om dit probleem internationaal onder de aandacht te brengen én te houden.

Wij vragen de Minister ook om voor een gelijke behandeling de verschillende stakeholders op hun verantwoordelijkheid te wijzen. Recent is in het Tijdschrift voor Diergeneeskunde aangegeven dat dierenartsen die fertiliteitsbegeleiding en inseminaties uitvoeren bij kortsnuitige honden door de NVWA niet vervolgd zullen worden. Dit kan niet de bedoeling zijn, er zou juist een proactieve signalering van de dierenartsen uit moeten gaan, waarbij een meldingsplicht meer in lijn ligt dan een houding propageren om de ogen te sluiten voor deze ingrepen.

Wij pleiten voor het verplicht melden van correctieve ingrepen, keizersneden en inseminaties door dierenartsen. Deze handelingen van dierenartsen beperken de natuurlijke selectie en zorgen ervoor dat dieren die van nature niet in staat zijn om gezond te leven en zich te vermenigvuldigen, in stand worden gehouden. Juist nu is een gezonde fokkerij nodig waarbij iedereen samenwerkt en de verantwoordelijkheid neemt. Wij vragen de Minister met klem om ook de dierenartsen op hun verantwoordelijkheid aan te spreken.

Om een goede nulmeting uit te voeren is het belangrijk dat ook de niet-stamboomhonden worden benaderd. Wij vragen de Minister om mee te denken hoe deze eigenaren benaderd kunnen worden. Wederom zien wij een rol voor de dierenartsen. Dierenartsen zouden ook niet-stamboomhonden kunnen beoordelen. De Raad van Beheer wil zich graag inzetten om die informatie te verzamelen zodat een goed beeld van de populatie gevormd kan worden met als doel te monitoren of het beleid de gewenste verbetering oplevert op het gebied van welzijn en gezondheid van de honden.

10 Tot slot

De Raad van Beheer verzoekt om een uitzondering voor de stamboomhondenfokkerij om honden die gezond zijn, maar toch een CFR < 0.3 hebben, onder voorwaarden in te zetten voor het fokken. De Raad van Beheer zal controleren of de fokkers zich aan de afspraken houden. De Raad van Beheer zal alleen stambomen afgeven als de ouderdieren aan de gestelde voorwaarden voldoen.

Daarnaast vragen wij aandacht voor de neveneffecten die de regelgeving teweeg kunnen brengen alsook de ongelijkheid die dit met zich meebrengt. De overheid blijft verantwoordelijk voor de handhaving van zowel de importhonden als de honden die in Nederland worden gefokt maar niet onder de invloedssfeer van de Raad van Beheer vallen.

Daarbij is het belangrijk dat de populariteit van deze rassen in overweging wordt genomen. Nederland kent gelukkig niet de enorme stijging van de populariteit van deze rassen (zie bijlage voor aantal inschrijvingen) die bijvoorbeeld wel in Engeland heeft plaatsgevonden. Een dergelijke stijging in populariteit zorgt dat mensen om economische redenen deze hondenrassen gaan fokken, waarbij de gezondheid en het welzijn van de honden vaak niet de prioriteit heeft.

Voor een succes in Nederland is het essentieel dat de gefokte honden in uiterlijk en gedrag zullen blijven lijken op het betreffende ras, maar dan wel met een verlenging van de neuslengte. Op die manier heeft de consument een keuze. Die keuze is van extra belang omdat de regelgeving zich beperkt tot de landsgrenzen.

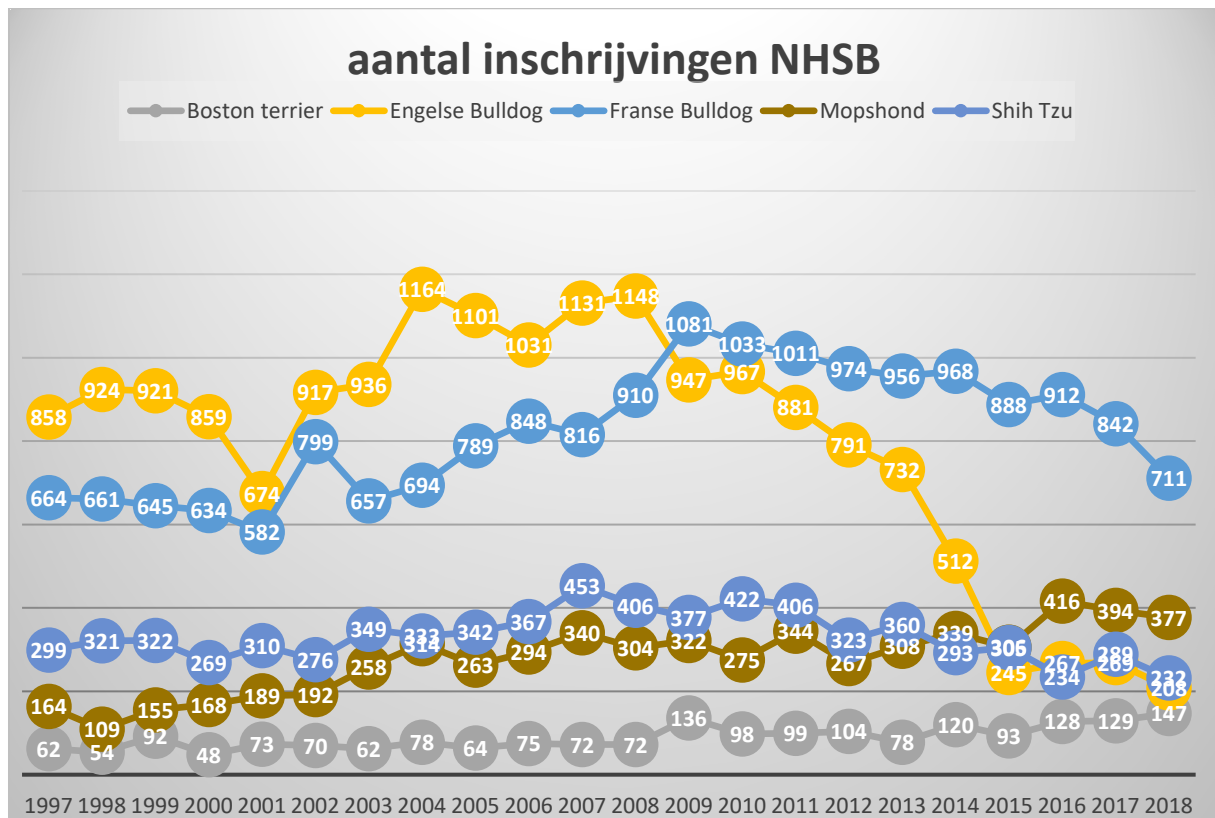
Dit fokbegeleidingsplan is geen einddoel, maar juist een begin. Fokkers willen graag laten zien dat zij zo gezond mogelijk fokken en hebben gedurende onze bijeenkomsten en overleggen duidelijk hun commitment en eensgezindheid laten zien. Vanuit het oogpunt van eerdere tegenstellingen toont dit

aan dat de gewenste gedragsverandering zich binnen deze groep in rap tempo aan het voltrekken is. De Raad van Beheer zal de ambities om zo gezond mogelijk te fokken ondersteunen door middel van de normenmatrix, de publicatie van uitslagen van screeningsonderzoeken en daar waar nodig of gewenst met het afsluiten van convenanten indien aanvullende voorwaarden voor de stamboomafgifte nodig zijn.

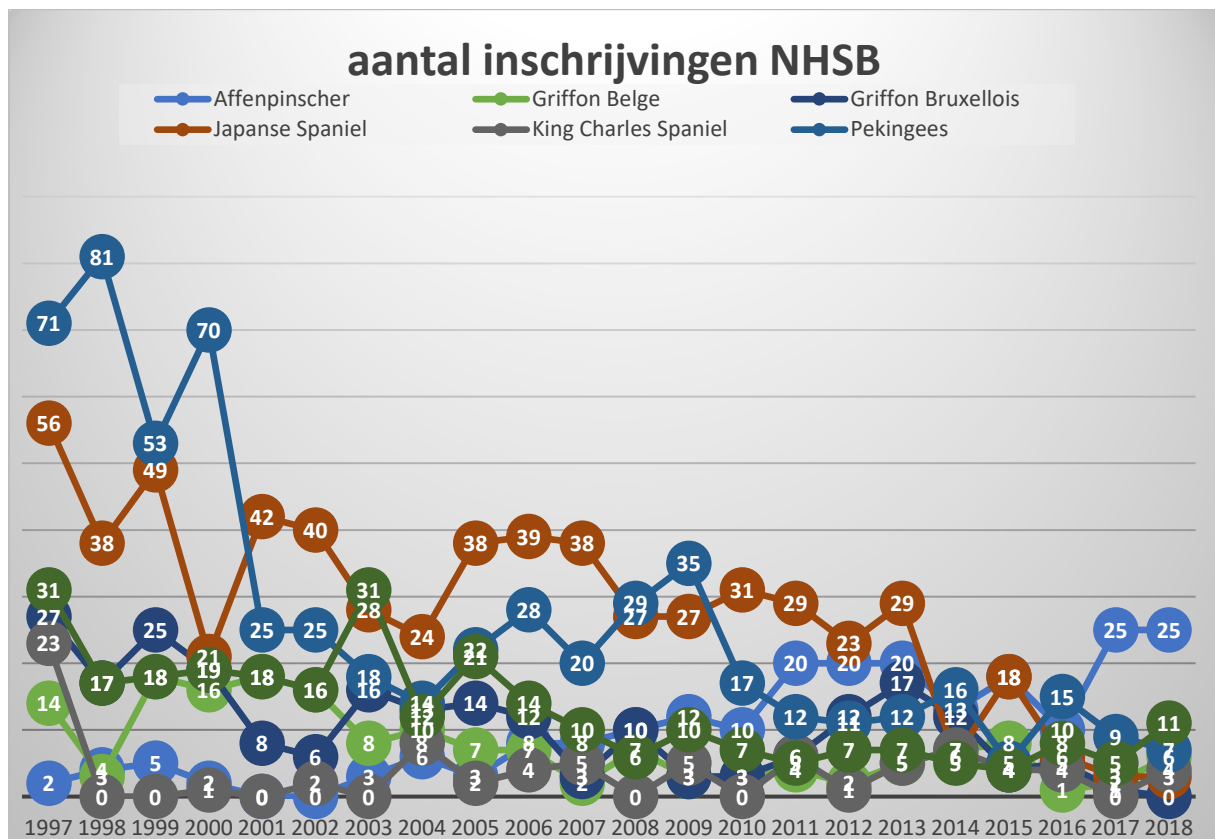
Door samen te werken als overheid en wetenschappers, fokkers, rasverenigingen, dierenartsen, maar ook met internationale stakeholders is het mogelijk het verschil te maken voor kortsnuitige honden.

We hebben hetzelfde doel: Een gezonde en sociale hond.

Bijlage 1 (inschrijvingen stamboek)

Aantal inschrijvingen van de rassen met meer dan 100 inschrijvingen per jaar

Aantal inschrijvingen van de rassen met minder dan 100 inschrijvingen per jaar

Bijlage 2 (voorbeelden van kortsnuiten uit rapport versus praktijk)

Rapport geeft aan dat er variatie is in de neuslengte bij de Franse Bulldog

Stamboom Franse Bulldog uit de praktijk (bron: <http://www.hawbucks.nl/franse-bulldog/yara/>)

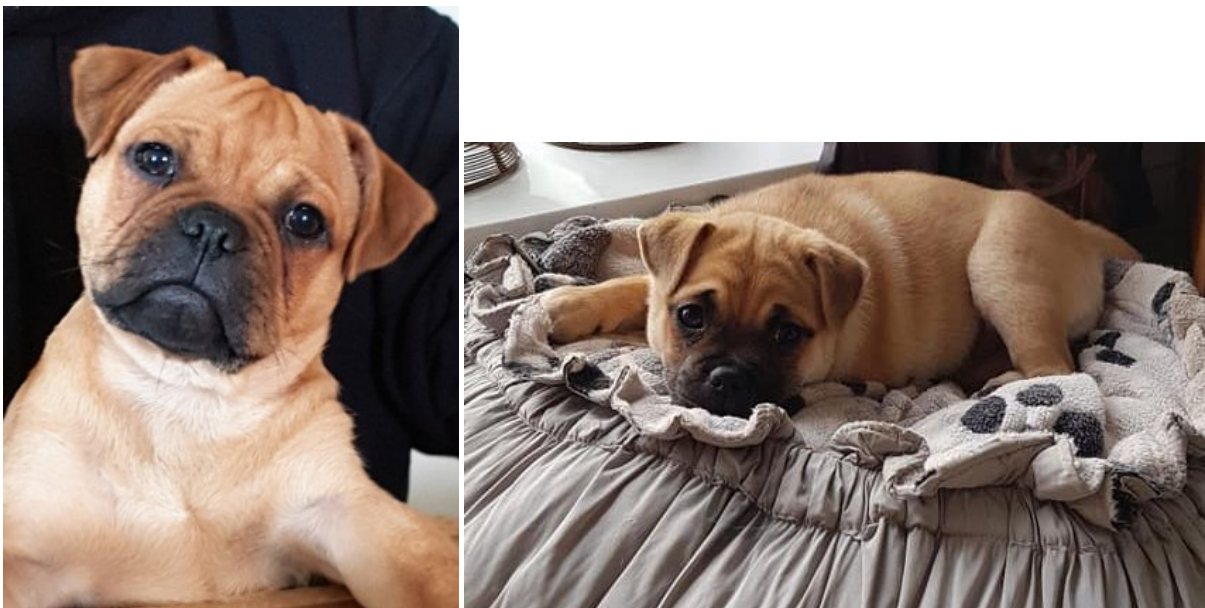
Voorbeelden van mopshonden in het rapport

Voorbeeld van een stamboom Mopshond uit de praktijk met mooie open neusgaten en wat neuslengte

Voorbeeld uit de praktijk van een stamboom Engelse Bulldog met wat neuslengte en open neusgaten

Outcross mopshond x shiba nakomeling

Bron: <https://dogzine.nl/index.php/nl/nieuwsartikelen/outcross-mopshond-een-feit>